

Motion av Mikael Freimuth (m) om förbättrad vård för elöverkänsliga

Ett nytt hälsoproblem har dykt upp i vårt samhälle under de senaste 20 åren: Elöverkänslighet. Problemet har accelererat under åren och mängden drabbade har ökat markant. Vad som är problemets orsak är ännu inte känt. Utlösande faktorer har ofta varit kopplat till bildskärmsarbete, men långt ifrån alltid. Symtomen är skiftande, men rör ofta stickningar, brännande känsla i mun och läppar, synrubbingar, domningar samt minnesproblem. Besvären är mycket individuella, men ofta påtagliga och starkt handikappande för de människor som drabbas.

När en elöverkänslighet väl debuterat blir livet ofta mycket svårt påverkat av detta. I och med den komplexa el- och strålmiljö vi lever i blir det nära nog omöjligt att helt undvika påverkan. En drabbad måste därför i första hand försöka minimera exponeringen så mycket som möjligt. I hemmet kan sladdar dras ur, tv:n stängas av och delar av lägenheten eller huset göras strömlöst. På många arbetsplatser är ämnet ganska väl känt och en strävan för att minska strålning från skärmar, telefoner, elektrisk apparatur har inletts.

Elöverkänsligheten påminner i sitt förlopp ganska mycket om en vanlig allergisk reaktion. Skillnaden är att en elöverkänslig patient blir något känsligare varje gång hon blir utsatt för elpåverkan. Det kan börja med en obehagskänsla, stickning eller liknande vid ett samtal i mobiltelefonen och i värsta fall sluta med total överkänslighet mot all form av strålning. I sina mest extrema former kan till och med sol och dagsljus utlösa problem.

Utan större inlevelseförmåga är det lätt att förstå att elöverkänslighet får konsekvenser och kan bli förödande för en människas möjlighet att kunna leva ett normalt liv. Många tvingas till en kringflackande tillvaro - utan arbete eller sociala kontakter - på jakt efter en el- och strålningsfri plats att överleva på. I dag finns dessvärre stora brister när det kommer till elöverkänsligas möjligheter att få vård eller stöd. Det är därför av synnerlig vikt att vi lär oss förstå och förebygga elöverkänslighet och även vidtar de åtgärder som behövs för att de som redan drabbats ska kunna få en adekvat vård. Det krävs offensiva insatser för att gå till

grunden med problemets kärna och orsaker samt resurser för att hjälpa denna ofrivilligt utsatta patientgrupp.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå hur arbetet kring elöverkänslighet kan förbättras och intensifieras inom länet,

att brett inventera effektiva behandlingsformer för patientgruppen elöverkänsliga i syfte att systematisera en verksam behandlingskedja från vårdcentral till grupp- och specialistbehandling,

att utreda och föreslå hur omhändertagandet av elöverkänsliga patienter skall förbättras inom sjukvården i länet, samt

att utreda förutsättningarna för och tillse att länets sjukhus har möjlighet att ta emot elöverkänsliga som är akut sjuka i en elsanerad miljö och vid behov vårda patientgruppen i elfria rum.

Stockholm den 2 oktober 2003

Mikael Freimuth